

ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ • СІЧЕНЬ 2022

ЗДОРОВА УКРАЇНА

НАЙАКТУАЛЬНІШЕ ПРО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

ЯКОЮ БУДЕ МЕДИЧНА ДОПОМОГА У 2022 РОЦІ

У 2022 році головне спрямування Програми медичних гарантій не зміниться. Це — пацієнт і його потреби. Програма реімбурсації «Доступні ліки» продовжить розширюватися. А для фінансової захищеності пацієнтів буде підвищено тарифи за деякими напрямками стаціонарного лікування, зокрема на медичну допомогу при пологах, у складних неонатальних випадках, на лікування онкологічних захворювань.

Завдяки підвищенню тарифів за низкою напрямів стаціонарного лікування лікарні матимуть можливість закуповувати необхідні для якісного надання медичної допомоги ліки. Це додатково до тих медикаментів, які вони отримують за централізованими закупівлями та місцевими програмами. Таким чином зменшиться кількість випадків, коли пацієнта примушують купувати ліки самостійно.

Деякі важливі зміни у Програмі медичних гарантій у 2022 році:

Додано новий пакет «Хірургічні операції дорослим і дітям в умовах стаціонару одного дня».

Стане обов'язковим безоплатне проведення неонатального скринінгу всім новонародженим за 21 захворюванням.

Розшириться програма реімбурсації «Доступні ліки» препаратами для лі-

кування хвороби Паркінсона, а також хронічного обструктивного захворювання легень.

Запроваджуються індикатори якості рівня вакцинації для лікарів, які надають первинну медичну допомогу.

Зростуть вимоги до лікарень

Для безпеки пацієнтів з 2022 року підвищаться вимоги до лікарень. Щоб забезпечити зростання якості медичних послуг, цього року у бюджеті на Програму медичних гарантій передбачено кошти, обсяг яких є найбільшим з моменту реформи фінансування охорони здоров'я.

Зважаючи на рівень смертності, пріоритетним залишатиметься надання допомоги пацієнтам із серцево-судинними захворюваннями, зокрема лікування інсульту та інфаркту. До надання цих послуг висуватимуться підвищені вимоги, а оплата відбуватиметься за підвищеним тарифом.

У 2022 році будуть ширше запроваджуватись стаціонарозамісні форми лікування, які дозволять не тримати пацієнта в лікарні без необхідності.

Лікарні будуть зацікавлені надавати якнайбільше послуг амбулаторно. Також буде впроваджуватися «Хірургія одного дня». Така тенденція є у світовій практиці, й вона виправдана не лише економічно: в численних випадках пацієнтів, чий стан не потребує постійного нагляду лікаря, комфортніше одужувати вдома. Також це запобігає внутрішньолікарняному інфікуванню, що набуває додаткового значення з огляду на епідемічну ситуацію.

Ще більше уваги приділятиметься ранньому виявленню онкологічних захворювань та їх лікуванню, особливо у дітей. Зокрема, пріоритетними залишатимуться ендоскопічні дослідження та мамографії в групі підвищеного ризику. Також буде підвищено вимоги до лікування онкологічних захворювань і значно зростуть тарифи на їх лікування. Завдяки цьому фінансовий тягар у більшій кількості випадків не буде перекладатися на пацієнтів з онкологічними захворюваннями та їхніх близьких, адже заклади зможуть закуповувати додаткові ліки до тих, що отримують завдяки централізованим закупівлям та місцевим програмам.

157,3
млрд грн

передбачено
на Програму медичних
гарантій у 2022 році. Це
на **33,8** млрд грн
більше,
ніж у 2021 році.

Особлива увага приділятиметься у 2022 році охороні материнства та дитинства. У фокусі — надання допомоги при вагітності, пологах та допомоги новонародженим, які народилися хворими чи захворіли. Буде розвиватись надання екстреної допомоги для дітей, які потребують перевезення з лікарським супроводом.

Вводиться новий показник — мінімальна кількість послуг, наданих упродовж 2021 року, для надання медичної допомоги при інфаркті та інсульті, а також при пологах.

Мінімальна кількість наданих за 2021 рік послуг, яка дозволяє лікарні укласти договір з НСЗУ у 2022-му:

- 150 пологів за рік,
- 100 пролікованих інсультів,
- 50 пролікованих інфарктів.

Для пацієнтів ця вимога означає, що такі випадки тепер будуть обслуговувати медичні заклади, де лікарі більш фахові й мають достатній досвід. Якщо медичний заклад рідко надає певну медичну допомогу, то медперсонал втрачає необхідну практику, а спроможність лікарні надавати якісне лікування за таким профілем викликає сумнів. Національна служба

здоров'я України оплачуватиме медичні послуги лише в тих закладах, де пацієнтові зможуть надати якісну медичну допомогу.

Сімейні лікарі можуть більше

Фінансові й правові важелі також буде задіяно для підвищення ефективності та збільшення частки первинної допомоги в загальній картині надання медичних послуг. Досвід багатьох країн світу свідчить, що 80% звернень пацієнтів успішно можуть «закривати» саме лікарі первинної ланки — сімейні лікарі, терапевти і педіатри. Україна також рухається до цієї моделі медичної допомоги. Заклади «первинки» мають бути доступні для пацієнта за місцем його проживання, а сімейний лікар не повинен направляти пацієнта до вузькопрофільних спеціалістів та на госпіталізацію без потреби. На досягнення цього і спрямовуються зміни. У 2022 році збільшено фінансування первинної ланки і ставку, яку отримуватиме медзаклад за кожного пацієнта. Відтоді як «гроші пішли за пацієнтом», доходи більшості закладів відчутно зросли, що зумовило покращення умов та обслуговування

в закладах, приплив кваліфікованих сімейних лікарів. Зараз медичний заклад зацікавлений у тому, щоб пацієнт уклав декларацію саме з його фахівцем, і у 2022 році ця зацікавленість зростатиме.

«Доступних ліків» буде більше

Щоб зменшити витрати українців із хронічними захворюваннями на ліки, які необхідно приймати на постійній основі, у 2022 році планується розширення програми реімбурсації «Доступні ліки». До неї буде включено лікування окремих неврологічних захворювань, зокрема хвороби Паркінсона, а також лікування хвороб органів дихання — хронічного обструктивного захворювання легень. Таким чином пацієнти зможуть контролювати хронічні захворювання, не зазнаючи катастрофічних витрат та уникаючи госпіталізації.

На відшкодування інсулінів та лікарських засобів за програмою «Доступні ліки» у 2022 році заплановано 4,6 млрд грн. Загалом бюджет програми реімбурсації зростає на 1,8 млрд грн.

КОШТИ ЗА НАПРЯМАМИ

Бюджетом Програми медичних гарантій-2022 на низку важливих напрямів передбачено більше коштів.

ФІНАНСУВАННЯ У 2022 РОЦІ ЗРОСЛО ПОРІВНЯНО З 2021 РОКОМ:

На первинну медичну допомогу

більше на
6
млрд грн

На лікування онкологічних захворювань

більше на
4,8
млрд грн

На лікування пріоритетних серцево-судинних захворювань

більше на
1,8
млрд грн

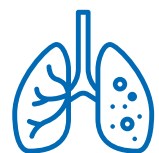
На психіатричну допомогу

більше на
1,2
млрд грн

На лікування пацієнтів з нирковою недостатністю в амбулаторних умовах

більше на
1
млрд грн

На інструментальні дослідження для ранньої діагностики новоутворень

більше на
58
млн грн

ОХОРОНА МАТЕРИНСТВА І ДИТИНСТВА — В ПРІОРИТЕТІ

Охорона материнства і дитинства — у фокусі особливої уваги системи охорони здоров'я України. Тому для майбутніх мам, породіль, а також сімей, у яких немовля народилося передчасно або хворим, передбачено медичну допомогу в повному обсязі за бюджетний кошт.

Спостереження вагітності

Щоб забезпечити якісну і безпечну медичну допомогу майбутній матері, держава оплачує медичному закладу всі необхідні для неї дослідження, аналізи й спостереження. Вагітна може отримати такі безоплатні послуги:

- динамічне спостереження вагітності, що включає контроль за станом здоров'я вагітної, всі необхідні обстеження та консультації;
- лабораторні та інструментальні дослідження (зокрема, УЗД, загальноклінічні та біохімічні лабораторні обстеження, спостереження чи лікування в амбулаторних умовах та в умовах денного стаціонару);
- проведення неінвазивної пренатальної діагностики з розрахунком індивідуального ризику жінки щодо хромосомних аномалій та певних вад розвитку плода;
- профілактика ускладнень вагітності і післяпологового періоду тощо.

До гінеколога жінка може звернутися без направлення. Вона має право обрати заклад, де спостерігати вагітність, незалежно від місця реєстрації чи фактичного проживання. У закладі, який має відповідний договір із Національною службою здоров'я України, всі лабораторні та інструментальні дослідження безоплатні для вагітної.

Медична допомога передчасно народженим немовлятам

Медична допомога у складних неонатальних випадках є безоплатною для родини. До безоплатного пакету допомоги у складних неонатальних випадках входять, зокрема:

- інтенсивна терапія та виходжування новонароджених;
- цілодобовий лікарський та медсестринський догляд;
- респіраторна підтримка;
- парентеральне та ентеральне харчування;
- лабораторні та інструментальні дослідження;
- офтальмологічний скринінг передчасно народжених немовлят;
- катamnестичне спостереження за передчасно народженими та хворими дітьми;
- вакцинація згідно з Національним календарем профілактичних щеплень та інше.

Дуже важливою, особливо з метою запобігання ускладненням та інвалідизації передчасно народжених та хворих немовлят, є медична реабілі-

тація таких дітей упродовж перших трьох років життя.

У 2022 році буде приділено окрему увагу наданню екстреної допомоги для дітей, які потребують перевезення з лікарським супроводом. За потреби буде забезпечено перевезення новонароджених виїзною неонатологічною бригадою невідкладної медичної допомоги та інтенсивної терапії до закладів, більш спроможних надати допомогу в складних випадках, у межах області та до національних закладів охорони здоров'я.

Медична допомога при пологах

З 1 квітня 2020 року українки мають право на вибір пологового будинку або перинатального центру, в якому народжувати. Місце проживання чи прописки не має значення. Жодних благодійних внесків платити не потрібно. До безоплатного пакету допомоги при пологах включено:

- моніторинг стану вагітної, породіллі та новонародженого;
- медична допомога при фізіологічних пологах, ускладнених пологах та кесаревому розтині, що надається черговою акушерською бригадою;
- знеболення пологів та анестезіологічне забезпечення, зокрема епідуральна анестезія;
- вакцинація немовляти згідно з Національним календарем профілактичних щеплень;
- лікарські засоби з Нацпереліку та витратні матеріали.

ПИТАННЯ/ВІДПОВІДІ

? Чи розширюватиметься програма «Доступні ліки» у 2022 році?

Так, у 2022 році планується розширення програми реімбурсації «Доступні ліки». До неї планують включити лікування окремих неврологічних захворювань (хвороби Паркінсона), а також лікування хвороб органів дихання — хронічного обструктивного захворювання легень.

? Перебувати під наглядом з приводу вагітності і народжувати жінка має за місцем проживання чи реєстрації?

Ні те, ні інше. Жінка має право обрати заклад, де спостерігати вагітність, незалежно від місця реєстрації чи фактичного проживання. У закладі, який має відповідний договір із Національною службою здоров'я України, всі лабораторні та інструментальні дослідження безкоштовні для вагітної. Якщо вас змушують оплачувати послуги, мотивуючи це тим, що безкоштовні — це нібито тільки для тих, хто «приписаний» до закладу, — це неправомірно. Про такі випадки слід повідомляти на гарячу лінію НСЗУ за номером 1677.

Так само жінки мають право на вільний вибір пологового будинку або перинатального центру, в якому народжувати. Місце проживання чи прописки при цьому не має значення. Жодних благодійних внесків платити не потрібно.

? Чи потрібно оновлювати декларацію з сімейним лікарем на початку року?

Початок нового року не означає, що пацієнтам потрібно перепідписувати декларацію з сімейним лікарем, терапевтом чи педіатром. Декларація укладається безстроково, тож якщо пацієнт її вже має, жодних дій не потрібно.

Якщо ж пацієнт вирішив змінити лікаря, то йому не потрібно розривати декларацію з попереднім. У разі підписання нової декларації дані про неї вносяться в електронну систему і стара декларація автоматично анулюється.

Немає обмежень на укладання нових декларацій. Пацієнт може змінювати лікаря стільки разів, скільки вважає за потрібне. Водночас саме довготривалі відносини лікаря і пацієнта є корисними для обох: такий лікар знає історію хвороб пацієнта і зможе надавати максимально корисні рекомендації.

? Як дізнатись, які медичні послуги та ліки мають надаватися безкоштовно?

Це детально описано на сайті НСЗУ в розділі «Вимоги ПМГ-2022». Наприклад, можна прочитати, що входить у медичну допомогу при гострому мозковому інсульті — від первинного огляду пацієнта до вто-

ринної профілактики та реабілітації. Або ж що включають хірургічні операції в стаціонарі, допомога при пологах, колоноскопія, гемодіаліз. У розділі слід знайти послугу, яка вас цікавить, та відкрити файл зі специфікацією надання послуг. В умовах закупівлі написано, яке обладнання та фахівців повинен мати заклад, щоб підписати відповідний пакет послуг із НСЗУ.

? Які безкоштовні аналізи і швидкі тести можна зробити у сімейного лікаря?

У центрі первинної медичної допомоги за призначенням сімейного лікаря, терапевта чи педіатра пацієнт може зробити такі безкоштовні аналізи та швидкі тести:

Аналізи:

- загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою;
- загальний аналіз сечі;
- загальний холестерин;
- глюкоза крові.

Швидкі тести на:

- вагітність;
- тропонін;
- ВІЛ;
- вірусні гепатити;
- визначення антигену SARS-CoV-2.

Необхідність або доцільність будь-якого аналізу або швидкого тесту визначає не пацієнт, а його сімейний лікар, терапевт або педіатр.

ВИМОГИ ПМГ-2022

Специфікації та умови закупівлі за Програмою медичних гарантій у 2022 році

